

ÁTTEKINTÉS A MBFT SEKCIÓIRÓL ÉS MUNKACSOPORTJAIRÓL

(1961–1996)

A szekció/munkacsoport:	Alakult:	Megjegyzés:
Agrár és Élelmiszerfizikai Szekció	1987	
Akupunktúrás Munkacsoport	1984	1989-ben megalakult a Magyar Akupunktúrás Orvosok Társasága, s tagságának jelentős része oda került.
Biodinamikai és Biokebernetikai Munkacsoport	1984	Az 1988-at követő években <i>megszűnt</i> .
Bioelektrokémiai Munkacsoport	1985	1994 után <i>megszűnt</i> , tagjai részben a Membrán Szekcióban tevékenykednek.
Biomechanikai Szekció	1994	
Fotobiológiai Szekció	1987	
Ikonográfias Munkacsoport	1979	Az Orvosi Fizikai Szekció keretében alakult, 1994-ben újra <i>beolvadt</i> a szekcióba.
Ioncsatorna Szekció	1995	
Membrán Szekció	1983	
Molekuláris Biofizikai Szekció	1995	
Orvosfizikai Szekció	1974	
Orvosi-Biológiai Ultrahang Szekció	1972	1994-ben megalakult a Magyar Ultrahang Társaság
Radioökológiai Szekció	1992	
Sejtanalitikai Szekció	1995	
Sugárbiológiai Szekció	1973	

A következő oldalakon a beszámolók a ma is működő 12 Szekció/Munkacsoport megalakulásának időrendi sorrendjében következnek.

AZ ORVOSI-BIOLÓGIAI ULTRAHANG SZEKCIÓ

Az 1972-ben alakult szekció az 1988-ban választott, majd a következő periódusra 1994-ben változatlan formában újraválasztott vezetőséggel végzi munkáját. Célja változatlanul az, hogy fórumot biztosítson az orvosi és biológiai ultrahang diagnosztika iránt érdeklődők számára, s képviselje az ultrahang-diagnosztika művelőit az európai és a világ szervezetekben.

A szekció átlagosan 70–80 fős létszámmal működik, de a rendezvényeken változó érdeklődéssel ennek a létszámnak többszöröse is megjelenik. Évente rendszeresen 2–3 tudományos előadásokkal egybekötött összejevetelt tartunk.

Az MBFT Orvosi-Biológiai Ultrahang Szekciója, a Magyar Gastroenterológiai, a Magyar Humánagenetikai, a Magyar Kardiológusok, a Magyar Radiológusok és a Magyar Szemészek Társasága ultrahang diagnosztikával foglalkozó szekciói, valamint az ORSI és a DOTE összefogásával 1989-ben Debrecenben rendezte meg a II. Magyar Orvosi Ultrahang Kongresszust. A rendezvény során 11 külföldi előadó referátuma és 130 hazai előadás és poszter alapján ismerhette meg a 20 külföldi és a 310 magyar résztvevő az ultrahang diagnosztika egyes területeinek akkori helyzetét.

Az Európai Orvos-Biológiai Ultrahang Társaság Jeruzsálemben rendezte 1990. május 6. és 11. között kongresszusát, amelyen az MBFT szervezésében Ultrahang Szekciónk nagyobb szakember delegációja is részt vett. Az összesen 52 fős magyar csoport sikeresen szerepelt, amennyiben Magyarország Angliát, Franciaországot és Hollandiát megelőzve megkapta az 1996-os európai kongresszus szervezési jogát. Az európai szövetség a soronlévő periódusra Harmat György tagtársunkat választotta meg kelet-európai pénztárosának.

Tevékenységünk lényeges része az aktív részvétel nemzetközi kongresszusokon. A tagság 1991-ben több mint 15 fős küldöttséggel képviselte magát a Koppenhágai Ultrahang Világkongresszuson. Innsbruckban az EUROSON 93 kongresszuson ugyancsak népes delegáció képviselte a szekciót, s alkalmunk volt az ultrahang diagnosztika valamennyi területéről bemutatnunk hazai eredményeinket. Az 1993–94 évek folyamán többen szerepeltek felkért előadóként nemzetközi szakkonferenciákon. Az European Federation of Societies for Ultrasound in Medicine and Biology vezetőségének 1994. évi ülését sikeresen szerveztük meg Budapesten. Ez évben merült fel a Magyar Ultrahang Társaság megalakításának lehetősége, s ennek eredményeként 1994. november 15-én meg is alakult a MUT. (Az új Társaság megalakulásáról az *Értesítő* 8. fejezetében található részletes ismertetés. – a szerk.) Szekciónk szoros munkakapcsolatot tart fenn az 1992-ben alakult Magyar Szülészeti-Nőgyógyászati Ultrahang Társaság, valamint a MUT vezetőségeivel, s igyekszünk összehangolni a különböző Társaságok és azok ultrahang szekcióinak rendezvényeit, munkáját. Az ultrahang-diagnosztikában érdekelt Társaságokkal és szekcióikkal közösen 1996. október 1–4-én rendeztük meg az EUROSON 96 Kongresszust Budapesten, a Kongresszusi Központban. Reméljük, hogy ez a rendezvény is öregbítette szekciónk és az ultrahang diagnosztikával foglalkozó magyar szakemberek jó hírét Európában.

TÓTH ZOLTÁN
a Szekció elnöke

Az Orvosi-Biológiai Ultrahang Szekció tagjainak névsora:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Tóth Zoltán dr.

Titkár: Harmat György dr.

Bahéry Mária dr.	Kálmán Zsuzsanna dr.	Ruzsicska Zsolt dr.
Baranyai Tibor dr.	Kodaj Imre dr.	Ruzsvánszky István dr.
Baricza Sarolta dr.	Kosza Ida dr.	Sáfár Márta dr.
Berényi Marianne dr.	Kövecz László dr.	Semjén Judit dr.
Bertényi Anna dr.	Kövi Rita dr.	Seres András dr.
Bérces Attila	Kőhalmi József dr.	Simó Gábor dr.
Bohár László dr.	Kristóf Mária dr.	Sipos Valéria dr.
Boros Péter dr.	Labádi Lajos dr.	Stock Imre dr.
Csermely Miklós dr.	Ladányi Erzsébet dr.	Szabó Ágnes dr.
Csobály Sándor dr.	Lakatos Zsuzsanna dr.	Szabó István dr.
Csorba Magdolna dr.	Madai Éva dr.	Szabóki Ferenc dr.
Demeter Jolán dr.	Major László dr.	Szebeni Ágnes dr.
Faludi Péter dr.	Malbaski Miklós	Szécsényi-Nagy István dr.
Falus Miklós dr.	Marsovszky István dr.	Székely György dr.
Fodor Magdolna dr.	Mádi Szabó László	Szilveszter Péter dr.
Follmann Piroska dr.	Mátai Éva dr.	Szluha Kornélia dr.
Gergely Miklós dr.	Meskó Éva dr.	Szőnyi Péter dr.
Göblyös Péter dr.	Mészáros Éva dr.	Tarján Zsolt dr.
Gödény Sándor dr.	Mészáros Zoltán dr.	Tárczy Csaba dr.
Gönczi Judit dr.	Mihályka Erzsébet dr.	Thaisz Erzsébet dr.
Greguss Pál dr.	Milosevits János dr.	Tigyi József dr.
Grexa Erzsébet dr.	Molnár Tamás	Timár László dr.
Gulyás Miklós dr.	Nagy Ferenc dr.	Tóth Attila dr.
Gyenes Ágota dr.	Nagy Zoltán Zsolt dr.	Tóth Ferenc dr.
Gyenes Gábor dr.	Nagymihály Ildikó dr.	Tóth Katalin dr.
Halász Gabriella dr.	Nahm Krisztina dr.	Újváry Marianne dr.
Háda Piroska dr.	Nádas György dr.	Vadnai Marianna dr.
Hegyesi Jolán dr.	Németh János dr.	Várad József dr.
Herczeg János dr.	Nyárádi Attila dr.	Várkonyi Péter dr.
Hernádi László dr.	Palkó András dr.	Veres Imre dr.
Hertelendi Ágnes dr.	Pallinger Georgina dr.	Veress János dr.
Hertzka Péter dr.	Pállfy Imre dr.	Végh Gizella dr.
Hetényi Gábor dr.	Poppe Kornélné	Wallner Tamás dr.
Homola László dr.	Pótó László	Winternitz Tamás dr.
Inovay János dr.	Rác Péter dr.	
Katona Ferenc dr.	Regöly-Mérei János dr.	<i>Összesen: 110 fő</i>
Kádár Krisztina dr.	Rosta András dr.	

A SUGÁRBIOLÓGIAI SZEKCIÓ MUNKÁJA ÉS RENDEZVÉNYEI

A Magyar Biofizikai Társaság Sugárbiológiai Szekciója az alábbi eseményeket szervezte a tárgyidőszakban:

Előadás sorozat a Nemzetközi Sugárvédelmi Bizottság (ICRP) új ajánlásainak, illetve azok biológiai-sugárbiológiai alapjainak megtárgyalására:

1991. április 23.

Dr. Varga László: Az ionizáló sugárzás sztochasztikus hatása, a rák keletkezése.

Dr. Igali Sándor: Az ionizáló sugárzás sztochasztikus hatása, örökletes változások.

Dr. Antal Sára: Az ionizáló sugárzás sztochasztikus hatása, az embrió és a magzat elváltozásai.

1992. március 17.

Dr. Kanyár Béla: A sugárzás és anyag kölcsönhatása.

Dr. Takáts Attila: Ionizáló sugárzás okozta sejtkárosodások.

Rendezvényeinken több alkalommal működtek közre meghívott külföldi előadók is.

1992. szeptember 1.

Sándor Gulyás (Ontario Cancer Institute, Toronto, Canada): Recloning the Radiation Repair Genes.

1993. április 6.

Dr. J. Mircheva (Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, Bécs): Modification of Radiation Response in Cancer Treatment.

A Sugárbiológiai Szakosztály számára meghirdették azt az előadást, amit a szakosztály elnöke a Magyar Higienikusok Társasága 1994. Fodor József Emlékérem átvétele alkalmából tartott:

1994. március 25.

Prof. Dr. Köteles György: Ionizáló sugárzás kiváltotta biológiai válaszok és közegészségügyi jelentőségük.

1994. április 24.

Dr. John C. Chato (Department of Mechanical and Industrial Engineering, University of Illinois at Urbana-Champaign): Az emberi szervezet hőmérséklet eloszlásának mérése, modellezése, hipertermia hatásának vizsgálata NMR és ESR alkalmazásával.

1994. április 22–29.

A Sugárbiológiai Szekció szervezte meg az International Union of Radioecology műhelyülését „The effects of radiation on organisms on their natural environment” címmel az OSSKI-ban.

1994. május 27.

Dr. P. M. Eckl (Universität Salzburg, Institut für Genetic und Entwicklungsbiologie): Genotoxicity testing with hepatocytes in primary culture.

Szekciónk elnöke, *Prof. Dr. Köteles György* 1994-ben ünnepelte 60. születésnapját. További munkájához sok sikert és jó egészséget kívánunk!

1995. május 23.

Prof. Dr. Z. Kusic (Zágráb): Treatment of differentiated thyroid cancer with I¹³¹.

Dr. J. Schmidt (Neuherberg): Activated endogenous retroviruses as functional partners for tumor suppressors and oncogenes in radiation osteosarcoma geneses.

1995. május 30.

Kőrösi Ferenc: A növényi sugárbiológia aktuális problémái.

László Péter és Kőrösi Ferenc: Néhány kísérleti adat a növényi reparáció in vivo nyomkövetésére, dielektromos állandók számítógépes in situ mérésével.

Mázikné dr. Tőkei Katalin: Radiomutáció alkalmazása a növénynemesítésben.

1996. március 25–28.

A Szekció közreműködött „A csernobili atomerőművi baleset tanulságai 10 év távlatából” című, a MTA Biológiai Tudományok Osztálya szervezésével lebonyolított tudományos ülésszak rendezésében. A sajtótájékoztatóval záruló négynapos zártkörű rendezvény fő témái az alábbiak voltak:

1. A baleset közvetlen okai és következményei
2. A hazai környezet szennyeződése radioaktív anyagokkal
3. Lakossági sugárterhelés a baleset következtében
4. A csernobili baleset egészségügyi következményei és tanulságai.

1996. május 8–12.

A Szekció elnöke és titkára szervezte meg az OSSKI-ban „Microbial Degradation Processes in Radioactive Waste Repository and Nuclear Fuel Storage Area” címmel lezajlott NATO Advanced Research Workshop rendezvényt.

1996. szeptember 24.

A Szekció és a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Sugáregészségügyi Tanszéke első egynapos továbbképző konferenciája „Új irányzatok a sugárbiológiában és a sugáregészségügy aktuális kérdései” címmel.

Előadásai:

Prof. Dr. Köteles György: A kis dózis dilemma

Prof. Dr. Fehér János: Szabad gyökök és antioxidánsok

Dr. Tompa Anna: Karcinogenezis modellek – alkalmazásaik a gyakorlatban

Prof. Dr. Sztanyik B. László: Új nemzetközi sugáregészségügyi ajánlások és irányelvek.

1996. december 10.

Ugyancsak fentiek közös rendezésében újabb egynapos továbbképző konferencia „A radon expozíció sugárbiológiai és sugáregészségügyi kérdései” címmel. Programja:

Nikl István: A radon koncentráció mérése a külső környezetben és az épületeken belül

Dr. Szerbin Péter: Radon mérése a vizekben

Prof. Dr. Köteles György: A radon egészségügyi hatásai, a radon-okozta rosszindulatú daganatok epidemiológiája

Dr. Peter Stegnar: IAEA Programme on Radon in the Human Environment
Prof. Dr. Sztanyik B. László: A radon-okozta sugárterhelés szabályozása.

1997. március 11.

Újabb közösen rendezett egynapos továbbképző konferencia: „*A nem ionizáló sugárzások biológiai-egészségügyi hatásai és a sugárvédelmi ajánlások, előírások*” címmel:

Dr. Szabó D. László: A nem-ionizáló sugárzások köre és egészségügyi hatásai

Bakos József: Az optikai (lézer, UV stb.) sugárzások alkalmazása és sugárvédelme

Dr. Thuróczy György: A mikrohullámú (rádiótelefonok) és a rádiófrekvenciás sugárzások egészségügyi hatásai

Dr. Szabó D. László: Extrém alacsony frekvenciájú terek sajátosságai

Prof. Dr. Köteles György: Konzultáció, különös tekintettel a nemzetközi sugár-egészségügyi ajánlásokra és a hazai szabályozásokra.

A hazai sugárbiológia elismerése, hogy az Európai Sugárbiológiai Társaság (ESRB) 1998. évi Kongresszusára Budapesten kerül sor, előreláthatólag augusztus–szeptemberben.

GAZSÓ LAJOS

a Sugárbiológiai Szekció titkára

AACR	American Association for Cancer Research
ABS	American Biophysical Society
AJUM	American Institute of Ultrasound in Medicine
AIP	Association Internationale de Photobiologie
BES	Bioelectrochemical Society
CEC	Comission of the European Communities
CERN	European Organisation for Nuclear Research
CSF	Clinical Science Foundation
DGfB	Deutsche Gesellschaft für Biophysik
DGMP	Deutsche Gesellschaft für Medizinische Physik
DRG	Deutsche Röntgengesellschaft

(Tájékoztató a 81. oldalon!)

A SUGÁRBIOLÓGIAI SZEKCIÓ TAGNÉVSORA:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Köteles György dr.

Titkár: Gázsó Lajos dr.

Tagok:

Ajtony Zsolt dr.	Horváth Gábor	Pótó László
Antal Sára dr.	Horváth Győző dr.	Pusztai János dr.
Aradi Ferenc dr.	Horváth László Gábor dr.	Rétlaki Mária dr.
Bakos József	Jánossy Gábor	Rontó Györgyi dr.
Ballay László dr.	Járai Ferencné dr.-né	Rozlosnik Noémi dr.
Banczerowski Januszné dr.	Jeziarska-Szabó E. dr.	Róka András dr.
Bálint Erzsébet dr.	Juhász Lajosné	Rónai Éva dr.
Bertók Lóránd dr.	Jung József	Salánki János dr.
Berzsenyi Gábor	Juricskay Istvánné dr.	Sarac Aurél
Bérces Attila	Kadenczkiné Havas Sonja dr.	Sas Barnabás dr.
Bodó Katalin dr.	Kanyár Béla dr.	Sáfrány Géza dr.
Damjanovich Sándor dr.	Károlyi Géza dr.	Simon István dr.
Dám Annamária dr.	Kispéter József dr.	Somogy Zoltán dr.
Demeter István	Koska Péter	Szabó Ágnes dr.
Egyed Jenő dr.	Koszorús László	Szabó D. László dr.
Érdi Péter	Kovács Péter dr.	Szamosvölgyi Zsuzsa
Farkas György dr.	Kozma Lajos dr.	Szegedi István
Fekete Andrea	Kónyi Júlia	Szendrei Lászlóné dr.-né
Fekete Gábor	Kőrösi Ferenc dr.	Szendrői Andrea
Fenyvesi András dr.	Kubacsek Károlyné	Szerbin Pével dr.
Fidy Judit dr.	Kubászova Tamara dr.	Szőke Pál dr.
Fiser András	Kubinyi Andrásné	Sztanyik B. László dr.
Francia István dr.	Kutas László dr.	Szűts Viktória
Gachályi András	Lakatos Zsuzsanna dr.	Tandori Júlia
Gál Éva dr.	Lumiczky Katalin dr.	Tarján Imre dr.
Gárdos György dr.	Mahunka Imre dr.	Temesi Alfréda dr.
Gáspár Rezső dr.	Márián Teréz dr.	Thuróczy György dr.
Gáspár Sándor	Milassin Tamás dr.	Tigyi József dr.
Giczi Ferenc	Molnár Tamás	Tokaji Zsolt
Gidáli Júlia dr.	Mózes Árpád Csaba	Turai István dr.
Gombás Margit dr.	Mózsa Szabolcs dr.	Turchányi György dr.
Gyarmathy László dr.	Nagy László dr.	Tüdős Éva
Györgyi Sándor dr.	Naményi József dr.	Varga László dr.
Hernádi Ferenc dr.	Némethné Hoang Thi Son	Varjas Géza dr.
Hidvégi Egon dr.	Pál Imre dr.	Várkonyi Zoltán dr.
Homola László dr.	Pellet Sándor dr.	Veres Imre dr.
	Poppe Kornélné	
	Pócsik István dr. (Pécs)	<i>Összesen: 112 fő</i>

A MAGYAR BIOFIZIKAI TÁRSASÁG ORVOSFIZIKAI SZEKCIÓJÁNAK TEVÉKENYSÉGE

Az Orvosfizikai Szekció 1974-ben Bozóky professzor úr kezdeményezésére alakult meg, és akkor a MBFT azon tagjait fogta össze, akik a medical physics sugárterápiához kapcsolódó területével foglalkoztak. 1992-ig a munkában aktív tagként is csak ezek a szakemberek vettek részt. Az Orvosfizikai Szekció az IOMP-nek (International Organisation of Medical Physics) és az EFOMP-nak (European Federation of Organisations for Medical Physics) magyar tagszervezete. 1995-től angol elnevezésünk a nemzetközi gyakorlathoz igazodva Hungarian Association of Medical Physicists (in Hungarian Biophysical Society).

A Szekció névleg ugyan megalakulása óta folyamatosan működött, gyakorlatilag azonban tevékenysége meglehetősen korlátozott volt. Hosszú éveken keresztül évente volt Budapesten összejövetele a Bozóky professzor úr által létrehozott Számítógépes Országos Besugárzástervezési Hálózatnak (amely 1989-ben megszűnt). Ezeket az összejöveteleket ugyan sohasem a Szekció rendezte, hanem az Országos Onkológiai Intézet, témájuk is kizárólag a Hálózat működésével kapcsolatos gyakorlati kérdésekre korlátozódott, mégis ezeket a Szekció „működésének” tekintették. A résztvevők a többi sugárterápiás centrumból (kötelező jelleggel) egy-egy orvos és fizikus voltak, a Szekció tagjai erre nem is kaptak meghívást.

Ilyen körülmények között az elmúlt időszak célkitűzései között szerepelt, hogy a Szekció munkáját rendszeressé tegyünk, a munka ne csak Budapestre korlátozódjék, a szakma többi ágait is próbáljuk meg a munkába bevonni és kíséreljünk meg előrelépni a szakképesítés ügyében.

Az Európai Közösség direktívája szerint azonban a medical physics olyan egészségügyi szakterület, amelynek művelői alapos fizikai ismeretanyag mellett speciális szakismeretekkel rendelkeznek. Az ionizáló sugárzásokkal foglalkozó orvosfizikusok a szakmának három területén dolgoznak, ezek a sugárterápiához, a röntgendiagnosztikához és az izotópdiaosztikához kapcsolódnak. (Az angol medical physics és a magyar orvosfizika tehát nem azonos jelentésűek).

A tagságra vonatkozóan csak a közelmúltban tudunk előrelépni. Itt egyrészt a MBFT számítógépes tagnévsorának birtokában valamennyi kétséges, vagy félreértésen alapuló szekció taghoz levelet küldünk, hogy így a szakmát gyakorlókat (oktatás, kutatás, gyakorlati munka) az érdeklődőktől el tudjuk választani. Ugyanakkor a munkába a medical physics mindhárom ágát be szeretnénk vonni. Az erre vonatkozó felhívás 1995-ben egy MONT Híradóban jelent meg. Az érdeklődők és a szakmabeliek szétválasztására azért van szükség, mert a korlátozott létszám miatt a továbbképzésekre csak a szakma képviselőit tudjuk meghívni, és a részvételhez támogatást is csak ők kaphatnak. Szekciónk, mint már említettem, tagja az EFOMP-nak és az IOMP-nek is. Ezekben a nemzetközi szervezetekben a tagdíjat a taglétszám alapján kell fizetniünk. Természetes, hogy a MBFT nem engedheti meg azt a luxust, hogy az érdeklődők után is tagdíjat fizessen. Csak félve jegyzem meg, hogy a jelenlegi évi 300 Ft-os tagdíjunk nem fedezi az egy személyre jutó IOMP és EFOMP tagdíj összegét sem.

Az elmúlt évek működése is a célkitűzésekkel összhangban történt. Ennek során több sikeres rendezvényünk is volt. Ezeknek a rendezvényeknek minden esetben külföldi előadói is voltak, így a rendezvények hivatalos nyelve vagy az angol, vagy az angol és a magyar volt. 1991 óta folyamatos az együttműködés a Clinical Science Foundation-nal (CSF).

1992. szeptember 11–13. között sugárterápiás témakörben **Nyíregyházán** rendeztünk 26 résztvevővel továbbképzést. Az angol nyelvű workshopot Miss Elisabeth Dean (CSF, London) vezette. A rendezvény témája a gyorsítók és a besugárzástervező rendszerek üzembehelyezése és minőségbiztosítása volt, az előadásokhoz gyakorlati bemutatás kapcsolódott. A továbbképzés rövidített anyaga a Radiológiai Közlemények 1996. évi első különszámában jelent meg. A rendezvényt a Siemens támogatta.

1994. január 27–29. között **Szegeden** (a Siemens támogatásával) a kiemelt téma a röntgendiagnosztikai QA/C vizsgálatok volt. Ebben a témakörben Miss Ruby Kwong (CSF) volt a vendégünk. Ez utóbbit eredetileg 1993 végére terveztük, de technikai okok miatt csúszott át 1994 elejére.

1994 végén az Európai Közösség, a Clinical Science Foundation, az MBT és a Siemens támogatásával rendeztük első önálló éves konferenciánkat (**Lillafüred, 1994. november 17–19.**). A kapott segítséget a tagok részvételének támogatására és a konferencia proceedings kiadására használtuk fel (137 oldal, 1995 júniusban a Radiológiai Közlemények 1995. évi első különszámaként jelent meg). A konferencián résztvett dr. Wolf Seelentag, az EFOMP főtitkára, és több vendég előadónk is volt. A konferencián összesen 34 előadás hangzott el, ezek részben továbbképző jellegűek voltak, részben új hazai eredményeket ismertettek. A továbbképzés tematikái a sztereotaktikus sugárterápia (E. Thomson, CSF, Norwich, UK) és a QA a röntgen diagnosztikában voltak. A besugárzástervezéssel kapcsolatos workshopot E. Thomson és W. Seelentag, az EFOMP akkori főtitkára vezette. Ehhez kapcsolódóan mód nyílt több tervezőrendszer (CADPLAN, Pro-wess 2000/3000, Theraplan 500) megismerésére is. Ezeket az előadásokat, illetve gyakorlati bemutatókat külföldi kollégák tartották. A hazai eredmények jórészt a dozimetriai, a sugárterápia (azon belül pedig az 1995-ben telepített 6 db. Theratron 780C kobaltágyúhoz) és a sugárvédelem témához kapcsolódtak. *(Beszámoló a 4. fejezetben. – a szerk.)*

1995. március 16–17-én Budapesten, az Uzsoki Utcai Kórházban kétnapos PTW users meeting-et szerveztünk. Ennek keretében 16-án a PTW új termékeit mutatták be. Ezek közül az LA-48 array detektor (a 48 az ionizációs kamrák számára utal) és az ehhez kapcsolódó MULTIDOS/ME-48 erősítő gyakorlati bemutatását és kipróbálását és a szintén a Mephysto programhoz (6.0 vagy magasabb verzió) kapcsolódó FIPS PLUST-t kell kiemelni. A FIPS PLUS nagyméretű (35*43-as) filmek értékeléséhez használt igen gyors lézér denzitométer.

Másnap, 17-én reggel volt az Orvos-Fizikai Szekció ülése. Ennek programján öt előadás: Szörény Árpád: *Az OMH dozimetriai laboratórium NAMAS akkreditálásának tapasztalatai*, P. Matula & R. G. Dale: *A new approach to improvement of the „therapeutic ratio” using dose volume histograms and radiobiological modelling in radiation therapy*, Polgár István: *A Theratron 780 QA/QC tervezet*, Zaránd Pál: *A brüsszeli QA konszenzus meeting végleges dokumentumának ismertetése*, valamint az ICRU 42 szerepelt.

1995. december 7–9. között **Budapesten** rendeztük **második** éves konferenciánkat az Európai Közösség és a Clinical Science Foundation támogatásával. A 25 előadás részben a hazai orvos-fizikusok eredményeit ismertette. A továbbképző előadások közül igen érdekes volt David White professzornak fantomokkal foglalkozó előadása. Róla tudni kell, hogy ő volt az ICRU fantomokkal foglalkozó munkabizottságának vezetője. Külön előadás csoport foglalkozott az ICRP 60 kiadványával, illetve annak gyakorlati következményével, az új Basic Safety Standards-szal (Fehér István, Ballay László és Farkas György). A két témát a röntgen diagnosztikához és a sugárterápiához kapcsolódó QA/C előadások és új hazai orvos-fizikai eredmények ismertetése egészítette ki. Az előadások anyaga – E. Dean 1992-es workshopjának rövidített szövegével együtt – több mint 100 oldalon a Radiológiai Közlemények 1996. évi első különszámaként jelent meg. A különszám megjelenését a Canberra Packard, az Amedis, a Siemens és az Izotóp Intézet Kft. támogatása tette lehetővé ugyanúgy, mint a későbbi két konferencia esetében is.

1996 októberben Gyulán rendeztük a **harmadik** éves konferenciánkat. Ez ugyan a terápiás centrum átadásához képest késést jelentett, és a Pándy Kálmán Kórház 150 éves fennállásának ünnepségeihez kapcsolódott. Ez volt egyúttal az EK támogatással rendezett utolsó konferencia, mivel egy-egy ilyen támogatás legfeljebb három évig lehetséges. (A *harmadik konferenciáról is részletes beszámoló található a 4. fejezetben. – a szerk.*) Ezen a konferencián a kiemelt oktatási program Mózsa Szabolcs klinikai sugárbiológiai sorozata volt (az EFOMP képzési tematikában ez kötelező terület), míg az E. Thomson vezette workshop ma igen „divatos” témával, a sugárterápia (fizikai) minőségbiztosításával foglalkozott. A programot a folyamatban lévő munkákról szóló hazai előadások egészítették ki. A magyar résztvevők száma mindhárom konferenciánkon stabilan 40–42 fő volt. A legutolsó konferencia anyaga már nyomdában van és a Radiológiai Közlemények 1997-es első különszámaként jelenik meg mintegy 100 oldalon.

Amint az a felsorolásból is látható, minden rendezvényünkön külföldi vendégelőadónk is volt. Ezt elsősorban az tette lehetővé, hogy 1991 óta együttműködünk a Clinical Science Foundation-nal. Az angol előadók költségeit minden esetben az Alapítvány, más külföldi előadók részvételét cégek fedezték. Az első két rendezvényünk, de az 1996-os konferencia is egy-egy terápiás centrum átadásához kapcsolódott.

Hagyományainkat, és az országjáró körutat szeretnénk idén is folytatni. Az immár negyedik, **1997-es** konferenciánk színhelye október 30–november 1 között **Debrecen** lesz. Vendégelőadónk az International Commission on Radiation Units (ICRU) új elnöke, A. Wambersie lesz.

Nem volt véletlen, hogy már az 1992-es és 1994-es workshop-okat, majd az 1994-es, 1995-ös és 1996-os konferenciánkat az ORSI-val közösen rendeztük. Az ORSI ugyanis működési szabályzata szerint az orvosfizikusoknak ugyanolyan országos szakmai felügyeletet gyakorló intézete, mint pl. a sebészeknek az Országos Sebészeti Intézet. A szakképesítés rendezése ugyan még tolódik, de a részvételi bizonyítványok az első lépéseket jelentik.

Hazai szakkönyv ellátottságunk nem túlságosan rózsás. Ilyen helyzetben különösen fontos, hogy tudjuk, mit hol lehet elérni. Elvileg ugyan a megfelelő folyóiratokat és könyveket az OMKDK-nak, illetve a Széchenyi Könyvtárnak be kellene jelenteni, a gyakorlatban azonban ez meglehetősen esetleges. Ezért javasoltam a kollégáknak egy olyan adatbank létrehozását, amelybe ezeket, sőt a saját tulajdonú könyveket is fel lehetne

venni. Ugyanezért tartottam fontosnak, hogy Orton professzortól, az IOMP főtítkárától egy budapesti IOMP könyvtár létesítését kérjem és ez létre is jött. Könyveinek listáját társaságunk tagjai 1995 júniusában meg is kapták. Más kérdés, hogy a restség, vagy egyszerűen a félelem miatt az adatbank létesítéséhez szükséges adatokat már nem kaptam meg.

Szekciónk több tagja nagyon jelentős munkát végzett az új magyar szabványok (elsősorban a 62-es sorozat és a 824-es röntgen szabvány) kidolgozásában. Ezekben már a magyar előírásokat az EK előírásainak megfelelően próbáltuk meg kidolgozni.

Az Európai Közösség medical physics-szel kapcsolatos előírásait az EFOMP készíti elő, és ez megfelelő jogi procedura után lesz az EK hivatalos előírása. Ilyen volt pl. az orvos-fizikusok létszámával foglalkozó előterjesztés is, amelynek magyar fordítását (nem teljes szövegben) a Magyar Radiológiában és a Magyar Onkológiában közöltük. Jelenleg a sugárterápia record & verify (R & V) rendszerének kidolgozásán munkálkodunk.

Az Európai Közösségnek célja, hogy a különböző diplomákat és szakképesítéseket a különböző országok kölcsönösen elismerjék. Ennek természetesen az egységes képzés és követelmény rendszer előfeltétele. Ennek elősegítésére az EK konferenciát rendezett Magyarországon, melyen az EK tagországai és a nemzetközi szervezetek (így pl. a WHO és az EFOMP) mellett a középkelet-európai országok is részt vettek. A konferencia címe European Conference on Post-graduate Education on Medical Radiation Physics (CEC Project CIPA 3510CT922623). A Proceedings 1995 februárban megjelent. A képzéssel kapcsolatos irányelveket az EFOMP Policy Statement tartalmazza. Ebből mindenképpen ki kell emelni, hogy a képzés kidolgozása a nemzeti orvos-fizikus társaságok feladata, és ennek a szorosabban vett fizikai témákon kívül bizonyos orvosi (pl. anatómia, élettan, biofizika, sugárbiológia stb.) diszciplínákat is tartalmaznia kell. Mi már ennek figyelembe vételével vettük fel a '96-os konferencia anyagába a sugárbiológiai előadás-sorozatot.

A világon lényegében mindenütt az orvos-fizikus és biológus-mérnök (bioengineer) képzés közös alapprogramból indul és csak később válik ketté. Éppen ezért jelenleg azon dolgozunk, hogy a már megindult biológus-mérnök M. Sc. képzés (BME-SOTE-ÁOTE) anatómia és élettan képzése távoktatás formájában az orvos-fizikusok számára minél előbb hozzáférhető legyen. Addig is két fiatal pesti kollégánk tavaly, egy pedig idén munka mellett elkezdte tanulmányait.

ZARÁND PÁL
a Szekció elnöke

Az Orvosfizikai Szekció tagjai:
(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Zaránd Pál dr.

Titkár: Dézsi Zoltán dr.

Tagok:

Adamecz Pál	Jung József	Pócsik István dr. (Pécs)
Aradi Ferenc dr.	Juricskay Istvánné dr.	Pótó László
Bacsó Zsolt József dr.	Kanyár Béla dr.	Pusztai János dr.
Ballay László dr.	Kazai Lajos dr.	Rásonyi János dr.
Banczerowski Januszné dr.	Kálmán László (Bp.)	Reischl György
Barla Ferenc	Kálmán Zsuzsanna dr.	Ritzné Borbély Teréz dr.
Berkes László	Keszegh Tibor	Salánki János dr.
Berta Ilona	Keszthelyi Lajos dr.	Sarac Aurél
Bíró Gábor dr.	Kiss Károly	Sáfár Márta dr.
Blaskó Katalin dr.	Kiss Tibor dr. (Bp.)	Schnaider Tamás
Bontovics Julianna	Kontra Gábor dr.	Seres András dr.
Bóta Attila dr.	Koszorus László	Seres Ildikó dr.
Bőthe Csaba	Kovács László dr.	Simon István dr.
Cser László dr.	Krasznai István dr.	Sóti Csaba
Csermely Miklós dr.	Krasznai Zoltán dr.	Szabó Andrea Csilla dr.
Csiribán Mihály dr.	Kutas László dr.	Szabó Árpád dr.
Csobály Sándor dr.	Lakatos Zsuzsanna dr.	Szabó Gábor dr.
Deli Mária Anna dr.	Láng Istvánné dr.	Szil Elemér dr.
Dezsőné Groska Erika	Mahunka Imre dr.	Szöllősi János dr.
Érdi Péter	Major Tibor	Szücs Géza dr.
Farkas György dr.	Martos János dr.	Szűts Viktória
Fekete Gábor	Matkó János dr.	Tarján Imre dr.
Fenyvesi András dr.	Márián Teréz dr.	Tálos György
Fiser András	Mátyus László dr.	Tigyi József dr.
Gergely Péter ifj.	Milassin Tamás dr.	Tóth Márta dr.
Giczi Ferenc	Misik Sándor	Török Attila dr.
Gyarmathy László dr.	Morvayné Hudecz Nóra	Treer Tivadar dr.
Háda Piroska dr.	Mózes Árpád-Csaba	Trón Lajos dr.
Henter László	Németh Zsuzsanna	Turchányi György dr.
Hevessy József dr.	Pallinger Georgina dr.	Turi Ferenc
Hideg Éva dr.	Pálffy Imre dr.	Tuzson Zoltán
Hideg Kálmán dr.	Pálfi Miklós Kálmán	Tüdős Éva
Hild Gábor dr.	Pálvölgyi Jenő dr.	Varjas Géza dr.
Homola László dr.	Páskán Attila	Veres Imre dr.
Horváth Gábor	Pesznyák Csilla	Vittay Pál dr.
Horváth László Gábor dr.	Pintye Éva dr.	Vittay Pál jr.
Inovay János dr.	Polgár István dr.	Voszka István dr.
	Poppe Kornélné	Weisz Csaba dr.
	Porubszky Tamás dr.	<i>Összesen: 116 fő</i>

A MEMBRÁN SZEKCIÓ RENDEZVÉNYEI

Az első tudományos rendezvényre **1991. október 24-én** került sor, a helyszín az OSSKI. Elhangzott előadások:

Tímár József (SOTE): Normál és daganatos sejtmembrán morfológiája:
kölsönhatás az extracelluláris matrix-al.

Csuka Orsolya (OOI): Mitotikus szignálátvételben szerepet játszó membrán receptorok.

A rendezvény tiszteletére kiállítást rendeztünk *Aranyossy György* grafikusművész alkotásaiból.

Próbálkozás történt az elhangzott előadások kivonatainak publikálására a „Fizikai Szemle” c. folyóiratban. Ez azonban nem sikerült, Szőkefalvi Nagy Zoltán szerint az anyag túlságosan tudományos volta – nyelvezete miatt.

1992. november 19-én együttes tudományos ülést tartottunk a Magyar Mikrobiológiai Társasággal az Országos Közegészségügyi Intézetben. Elhangzott előadások:

Tretter László (SOTE): Peroxidatív membránkárosodás neuron-végkészülékekben.

Blaskó Katalin (SOTE): Peptid típusú vegyületek mint a membrán csatornáinak modelljei.

Berencsi György (OKI): Vírusfertőzés és sejtmembrán kapcsolata.

1993. július 25–30. között a Budapesten megtartott 11. Nemzetközi Biofizikus Kongresszussal kapcsolatosan a Membrán Szekció tagjai lelkesen részt vettek a szervezésben, lebonyolításban, aktívan szerepeltek e tudományos fórum programjaiban. Erre az alkalomra kiadott ismertető kötet számára készült el az angol nyelvű összefoglaló a Membrán Szekció tevékenységéről.

1993. augusztus 22–28. között Szegeden a Membrán Szekció bekapcsolódott a XV. Nemzetközi Lektin Konferencia szervezésébe és lebonyolításába, valamint a tudományos programjába. Az MBFT ezt a rendezvényt 50.000 Ft-os támogatásban részesítette.

1994. február 16-án az OSSKI-ban megrendezett tudományos ülésen a következő előadások hangzottak el:

U. Pfüller (University of Witten, Institute of Phytochemistry):

Immunostimulatory effects of mistletoe lectins.

T. Schwarz (Pharmacological Department of the Madaus AG, Cologne):

Liver cell co-culture systems as screening system of drugs in septic shock.

1994. május 31-én (Fő u. 68.) tudományos és vezetőségválasztó ülés volt.

Az ülés programja:

Páli Tibor (SZBK): Új ESR módszerek a membrán szerkezet és dinamika tanulmányozásában.

Kubászova Tamara (OSSKI): Titkári beszámoló az MBFT Membrán Szekciójának 1990–1994 között munkájáról

Vezetőségválasztás.

1994. december 1-jén a MTA Szegedi Biológiai Központ hagyományos „SZBK-
napok” előadássorozatához kapcsolódva kilenc előadás hangzott el Szegeden művelt ku-
tatási témákban. Az előadások a fotoszintetikus membránok, illetve energiaátalakító
membránfehérjék spektroszkópiájával és a töltésmozások elektromos jeleivel foglalkoz-
tak.

1995. március 9-én a MBFT Sugárbiológiai Szekciójával közös tudományos ülést
szerveztünk. Ennek programja:

Ádám Veronika: G fehérjék, a Nobel-díjas molekulák.

Takáts Attila: A G fehérjék és így a sejten belüli jelátvitel módosítása ionizáló
sugárzással és endotoxinnal.

1995 júliusában tagtársaink tevékenyen résztvettek az MBFT XVII., debreceni
vándorgyűlésének munkájában 27 előadással, illetve poszterrel.

1995. november 9-én közös előadóülésre került sor a MTA Peptidkémiai Kutató-
csoportjával, az ELTE Szerves Kémiai Tanszékével és a Peptidkémiai Munkabizottsággal:

Franceska Reig (Barcelona): „The Use of Liposomes as Membrane Models”.

1996. április 9., előadóülés az ELTE Atomfizikai Tanszékén. Az alábbi három elő-
adás hangzott el:

Schmél Ibolya, Báthori György (ELTE Atomfizika Tanszék):

Makrocsoportnak vizsgálata BLM módszerrel.

Szalontai Balázs (MTA SZBK Biofizikai Intézet): Biológiai membránok szerkezet-
vizsgálata infravörös spektroszkópiával.

Nagy László (JATE Biofizikai Tanszék): Töltésstabilizálódást befolyásoló tényezők
a fotoszintetikus reakciócentrumban.

A tudományos üléseken általában 22–35 fő volt jelen.

A Membrán Szekció tagjai minden évben részt vettek előadásaikkal és posztereikkel
Sümegeen a Membrán–Transzport Konferenciákon, tevékenyen közreműködve azok szer-
vezésében és legonyolításában is. A XXV. Konferencián pl. 11 szekciótársunk szerepelt.

KUBÁSZOVA TAMARA
a Szekció elnöke

ZIMÁNYI LÁSZLÓ
a Szekció titkára

A Membrán Szekció tagjai:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Kubászova Tamara dr.

Titkár: Zimányi László dr.

Tagok:

Ablonczy Zsolt	Kiss Tibor dr. (Tihany)	Somogyi Béla dr.
Aradi Ferenc dr.	Koch Sándor dr.	Somogy Zoltán dr.
Bacsó Zsolt József dr.	Kovács Imre	Szabó-Nagy Andrea dr.
Balázs Margit dr.	Kovács Kornél dr.	Százaz Sándor dr.
Banczerowski Januszné dr.	Kovács László dr.	Szokorocva Tatyjána dr.
Bálint Erzsébet dr.	Kozma Lajos dr.	Szöllősi János dr.
Bárdosné Nagy Irén dr.	Köteles György dr.	Szőgyi Mária dr.
Belágyi József dr.	Kövecz László dr.	Szőkefalvi-Nagy Zoltán dr.
Bertók Lóránd dr.	Kövér György dr.	Szücs Géza dr.
Bérczi Alajos dr.	Krasznai Zoltán dr.	Szűts Viktória dr.
Bíró Gábor dr.	Kulcsár Ágnes	Tápai Csaba
Blaskó Katalin dr.	Laczkó Gábor dr.	Temesi Alfréda dr.
Boross László	Laczkóné Turzó Kinga	Tóth Márta dr.
Csermely Miklós dr.	Lakatos Tibor dr.	Tölgyesi Ferenc
Demeter István	Lakatos Zsuzsanna dr.	Török Attila dr.
Dér András	Lakos Zsuzsa dr.	Turchányi György dr.
Elter András	Liker Erika	Tüdős Éva
Enyedi Ágnes dr.	Lőrinczi Dénes dr.	Ullrich Beáta
Erdei László	Lumniczky Katalin dr.	Vadász István dr.
Érdi Péter	Mátyus László dr.	Vereb György dr.
Fidy Judit dr.	Ormos Pál dr.	Veres Imre dr.
Gál Éva dr.	Palásthy M. György	Vető Ferenc dr.
Gárdos György dr.	Panyi György dr.	Voszka István dr.
Gombás Margit dr.	Páli Tibor dr.	Walkovszky Attila dr.
Gróf Pál dr.	Pécsi Zsolt dr.	Weisz Csaba dr.
Györgyi Sándor dr.	Pócsik István dr. (Bp.)	Zaránd Pál dr.
Győri János	Pócsik István dr. (Pécs)	Závodszy Péter dr.
Hidvégi Egon dr.	Pótó László	
Hollósné Nagy Katalin	Pusztai János dr.	<i>Összesen: 101 fő</i>
Homola László dr.	Rákhelyi Gábor	
Horváth Gábor	Rozlosnik Noémi dr.	
Horváth László Gábor	Róka András dr.	
Horváth László István dr.	Salánki János dr.	
Jánossy Vera	Schubert András dr.	
Keszthelyi Lajos dr.	Seres Ildikó dr.	
	Simon István dr.	
	Smeller László	

AZ AKUPUNKTÚRA MUNKACSOPORT TEVÉKENYSÉGE

A MBFT keretén belül 1984-ben hoztuk létre munkacsoportunkat az akupunktúra kutatása, tudományos elfogadtatása és megismertetése céljából. 1989-ben a kínai Zhang Jin professzor meghívásával tanfolyamot szerveztünk a tűmanipulációs technikákról. 1990-től több alkalommal foglalkoztunk a gyógy mód biofizikai eszközökkel történő igazolásának lehetőségeivel, a hangvisszaverődésen alapuló akupunktúrás vezeték lefutás azonosításával, a CO₂ kilégzés mérésén alapuló bőr-anyagcsere viszonyok vezeték feletti vizsgálatával és az impedancia méréssel, amivel az alap kutatásban nagy jelentőségű növényi akupunktúrás pontok kimutathatóságát vizsgáltuk.

A millicentenárium évében külön ülésen emlékeztünk meg Feldmann Antal 1831-ben a pesti Orvosi Egyetemen védett, a moxatherápiáról írt orvosi disszertációjáról ami a világon a maga nemében egyedülálló munka, valamint a VII. századból egy Szarvas melletti sírból előkerült tűtartóról, ami azt bizonyíthatja, hogy elődeink már az avar korban ismerték és használták a tűszúrásos gyógy módot.

Kutatásaink során nemzetközi együttműködést alakítottunk ki a Pekingben működő Akupunktúra Kutató Intézettel, valamint a Kínai Tudományos Akadémia (Academia Sinica) Biofizikai Intézetének professzorával Zhu Zong Xiang-gal. Utóbbival társ szerzőségben kínai nyelven közös könyvet is kiadtunk az akupunktúrás pontok és vezeték biofizikai verifikációjáról.

EÖRY AJÁNDOK

Az Akupunktúra Munkacsoport: (Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Predmerszky Tibor dr.

Titkár: Eöry Ajándok dr.

Tagok:

Alföldi Antal dr.	Gulyás Judit dr.	Pallinger Georgina dr.
Angyal Zoltán dr.	Homola László dr.	Pótó László
Baranyi Klára dr.	Horánszky Ottó dr.	Ruzsicska Zsolt dr.
Bálint András dr.	Jármai Valéria dr.	Ruzsvánszky István dr.
Bedros J. Róbert dr.	Kalmárné dr. Varga Éva	Szkvorcova Tatyjana dr.
Bérces Attila	Kiss T. Mária dr.	Terentyák Júlia
Bíró Gábor dr.	Kosza Ida dr.	Tóth Katalin dr.
Boronkai Judit dr.	Kovács László dr.	Turai István dr.
Bozóky Clarissa dr.	Kövecs László	Újfaludi Katalin dr.
Bóthe Csaba	Lakatos Zsuzsanna dr.	Veres Imre dr.
Cser Frigyes dr.	Mátyus László dr.	Veress János dr.
Csermely Miklós dr.	Mihályka Erzsébet dr.	Vinczné dr. Horváth Ilona
Despotov Svetozar dr.	Milassin Tamás dr.	Walkovszky Attila dr.
Ferenczy Imre dr.	Nagy Péter Gyula dr.	Zeisel Márta dr.
Füredi Béla dr.	Nagyfalusi Mária dr.	
	Nehéz Judit dr.	
	Palásthy M. György	

Összesen: 48 fő

AGRO- ÉS ÉLELMISZERFIZIKAI SZEKCIÓ

A Szekció tevékenységének főbb eredményei az élelmiszerfizikával kapcsolatosak. Hosszú előkészítő munka után 1991. október 1-jén megalakult az „Élelmiszerfizikai Fórum”, azzal a céllal, hogy az élelmiszeripar területén dolgozó oktató-kutatók és szakemberek ezúton is információt kapjanak az élelmiszerfizika illetve élelmiszeralitika eredményeiről, helyzetéről, továbbá a Fórum keretében foglalkozzanak az agro- és élelmiszerfizika hazai oktatásával is.

Az alakuló ülésen a résztvevők beszámoltak az intézményekben folyó munkáról, eredményekről és a kísérleti feltételekről; továbbá áttekintették az Élelmiszerfizikai Közlemények addigi eredményeit és a jövő terveit.

A Szekció az azóta eltelt időszakban is célkitűzésének megfelelően folytatta munkáját, fórumot teremtett a hazai agro- és élelmiszerfizikával foglalkozó és e területen fizikai módszereket alkalmazó szakembereknek az oktatás, kutatás és a gyakorlat területén.

Kezdetől fogva szoros kapcsolatban dolgoztunk a DAB Agrofizikai Munkabizottságával. A kapcsolatot elnökünk, *dr. Nagy János* egyetemi tanár katalizálta. A közös rendezvényekből ki kell emelni az *1992. május 12-én* a DAB Székházában rendezett tudományos ülést, melynek témája: „Környezetvédelmi és környezetanalitikai problémák Kelet-Magyarországon” volt.

Egyik fő rendezvényünk az évente megrendezett Élelmiszerfizikai Fórumok voltak, azaz:

– *1992-ben (október 21-én)* a hazai reológiai kutatások áttekintése volt a téma. A Mirelite Rt.-ben az intézet részéről *dr. Sebők András* és munkatársai számoltak be a reológiai vizsgálatokról, amit más hazai munkahelyek korreferátumai egészítettek ki.

– *1993-ban* e rendezvény keretében a hazai ESR és NMR kutatásokról kaptunk áttekintést az MTA Központi Kémiai Kutató Intézetében. A házigazda *dr. Rockenbauer Antal*, a kémiai tudományok doktora volt. A program keretében megtekintettük az intézet e témájú kutatólaboratóriumait.

– *1994-ben* a hazai élelmiszerfizikai műhelyek megismerését kezdtük el. Elsőként a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Fizika tanszékét – az átfogó oktató-kutató munkát – *dr. Fekete András* tanszékvezető egyetemi tanár mutatta be. E rendezvény keretében jól sikerült előadást tartott *dr. Biacs Péter*, a Központi Élelmiszeripari Kutató Intézet igazgatója.

– *1995-ben* bővült a Fórum szakterülete, bekapcsolódott az MTA Élelmiszeralitikai Munkabizottsága mint társrendező. Ezt örömmel fogadtunk, mert az élelmiszeralitika nagy hányadát fizikai módszerek fémjelzik. E rendezvény keretében a Központi Élelmiszeripari Kutató Intézetben ismerhettük meg a fizikai és élelmiszeralitikai kutató laboratóriumokat *dr. Váradi Mária* tudományos igazgatóhelyettes vezetésével, valamint két előadást hallgattunk meg aktuális élelmiszerfizikai kérdésekről:

Lebomló fóliák vizsgálata fizikai módszerekkel (előadók: *Beczner Lászlóné, Horváth Mária*) és

Fizikai módszerek szabványosítása a CEN keretében (előadó: *Horkayné Winkler Margit*).

Ez a rendezvény volt az 5. Fórum.

Külön kell megemlíteni a Szekciónak az Élelmiszerfizikai Közleményekkel és annak szerkesztőivel való szoros kapcsolatát. Utóbbiak természetesen tagjai az MBFT-nek és az Elnökség védnökséget vállalt a folyóirat megjelentetésénél. A folyóiratot minden központi támogatás nélkül, szponzorok támogatásával adjuk ki évente két-két magyar füzetben (angol összefoglalóval és angol ábra és táblázat feliratokkal), továbbá a két füzet válogatását évi egy angol számban jelentjük meg. Meg kell említeni, hogy a folyóiratot az MBFT többször támogatta anyagilag (1994-ben 50 ezer forinttal).

A hazai élelmiszerfizika megerősödése és elfogadtatása után aktuálisnak tartottuk, hogy az Élelmiszerfizikai Közlemények szerkesztői és Szekciónk megrendezze az I. Nemzetközi Élelmiszerfizikai Konferenciát (NÉK). A rendezvény sikeres volt, közel 20 külföldi vett részt előadások tartásával és poszterek bemutatásával. Továbbá közel 30 magyar szakember is bemutatta kutatási eredményeit. A konferencia anyagát az Élelmiszerfizikai Közlemények külön számaként megjelentettük. *(Beszámolót lásd ezen Értesítő 9. fejezetében! – a szerk.)*

A Szekció munkájának eredményei alapján is 1993 őszén megalakult az MTA Kémia Osztályának keretében működő Élelmiszertudományi Komplex Bizottság egyik munkabizottságaként az Élelmiszerfizikai Munkabizottság, amelynek elnöke *dr. Kispéter József* lett.

1995-ben rendeztük meg a Szekció közreműködésével a „Sugárzástechnikák mező- és élelmiszergazdasági alkalmazása” V. szimpóziumot a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen 1995. augusztus 26–30-án 40 résztvevővel. A szimpózium szervezőbizottságának elnöke *dr. Kőrösi Ferenc* tudományos főmunkatárs volt és munkájával nagyban hozzájárult a rendezvény sikeréhez. Az elhangzott előadásokat szintén az Élelmiszerfizikai Közlemények különszámaként adjuk ki.

Az MBFT 1995. évi debreceni vándorgyűlésén aktívan résztvett a Szekció, 8 poszter előadást mutattunk be, hozzájárulva a rendezvény sikeréhez.

A Szekció résztvett az 1996 májusában Bukarestben szervezett II. Nemzetközi Élelmiszerfizikai Konferencia szervezésében és az Élelmiszerfizikai Közlemények társkiadója a Konferencia előadásainak kiadásában.

Az Élelmiszerfizikai Fórum 96 rendezvényünket 1996. november 14-én Gödöllőn, a GATE Fizikai Tanszékén tartottuk.

Célul tűztük ki az agrár felsőoktatás fizika oktatásának áttekintését, összegyűjtve a tantárgyi programokat, könyveket, jegyzeteket és egy kerekasztal, illetve találkozó keretében megkeresni egymás segítségének a lehetőségét, a bevezetendő kredit rendszerben az átjárhatóság biztosítását, valamint megvitatni a távoktatásban és post secondary oktatásban az agro és élelmiszerfizika oktatás tapasztalatait.

Összefoglalva megállapítható, hogy az elmúlt 4 év a hazai élelmiszerfizika megerősödésének időszaka volt. „Élő” tudomány lett az élelmiszerfizika és ehhez döntő mértékben hozzájárult az MBFT azzal, hogy életteret adott e tudománynak és erkölcsileg és anyagilag is támogatta.

A Szekció vezetőségének újraválasztásánál az egyensúly helyreállítása céljából a Szekció titkára agrofizikához kapcsolódik, *dr. Vincze Gyula* a GATE Fizika Tanszékén dolgozik.

A Szekció munkájával folyamatosan segíteni akarja az MBFT szép küldetésének megvalósulását.

E beszámolóhoz egy szomorú bejelentés is tartozik, 1995 tavaszán meghalt *dr. Nagy János* professzor, a Szekció tiszteletbeli elnöke, róla külön nekrológban emlékezünk meg.

KISPÉTER JÓZSEF
a Szekció elnöke

Az Agro- és Élelmiszerfizikai Szekció tagjai: (Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál)

Elnök: Kispéter József dr.

Titkár: Vincze Gyula dr.

<i>Tagok:</i>	Kubacsek Károlyné	Sas Barnabás dr.
	Lakatos Zsuzsanna dr.	Sebők András dr.
Bajuszné Kabók Katalin dr.	László Péter dr.	Szabó S. András dr.
Dombovári János dr.	Mednyánszky Zsuzsa	Tolnay Pál
Dóka Ottó dr.	Misik Sándor dr.	Tóth Márta dr.
Fekete András dr.	Molnár Tamás	Veres Imre dr.
Fenyvesi András dr.	Nagy Árpád dr.	Vozáry Eszter dr.
Halászné Fekete Mária dr.	Nagy Pál dr.	Walkovszky Attila dr.
Kiss László Iván	Neményi Miklós dr.	
Kőrösi Ferenc dr.	Pótó László	<i>Összesen: 28 fő</i>

A FOTOBIOLOGIAI SZEKCIÓ MUNKÁJÁRÓL

A Fotobiológiai szekció aktív taglétszáma 18–25 fő között ingadozik. A bizonytalanság oka, hogy vannak olyan tagtársaink, akik formálisan csak az Európai Fotobiológiai Társaság (ESP) tagjai, de vannak olyanok is, akik „csak” a MBFT Fotobiológiai Szekciójának tagjai, az ESP-nek nem. A közeljövőben mindenképpen szeretnénk teljesen tisztázni ezt a képet.

A szekció elnökét, *dr. Rontó Györgyi* professzort és titkárát *dr. Böddi Béla* docent a következő választási periódusra újráválasztotta a tagság. A szekció vezetését egy titkár-helyettesi funkcióval is kiegészítették, erre *dr. Csík Gabriellát* választotta meg a tagság.

Dr. Rontó Györgyi professzor személyén keresztül a szekció kiválóan volt képviselve az ESP elnökségében, amelyben két perióduson keresztül is elnökségi tagként (officer) nemcsak a magyar, hanem a többi kelet-európai ország érdemi részvételét segítette elő. Diplomáciai sikerként könyvelhető el, hogy őt követően is tagtársunk, *dr. Vidóczy Tamás* (KKI) kapta ezt a funkciót.

Dr. Rontó Györgyi az AIP elnökség tagjaként a Nemzetközi Fotobiológiai Szövetségben is képviselte a szekció érdekeit 1986 és 1992 között.

A szekció tagjai az elmúlt periódusban két európai (Amszterdam és Marburg) és egy nemzetközi (Kyoto) Fotobiológiai Kongresszuson is résztvettek. Az ESP tagdíjából befolyt pénz egy részéből jelentős anyagi támogatást tudtunk juttatni tagjaiknak – különösen a Marburgi Konferencián való részvételhez.

A szekció tagjai közül többen e választási periódusban szereztek a fotobiológia témakörében tudományos fokozatot: tudományok doktora lett *Garab Győző*, *Maróti Péter*, *Vass Imre*, kandidátus lett *Csik Gabriella*.

A szekció tagjai két nagyon sikeres ülésen ismerkedhettek meg a tagok tudományos tevékenységével. Az egyik a SOTE Biofizikai Intézetének és az ELTE Növényélettani Tanszékének munkatársai mutakoztak be, a másik ülésen az SZBK munkatársai mutatták be előadások és műszeres demonstrációk segítségével munkájukat. A tagság rendszeresen meghívókat kapott az egyes intézetek vendégei által tartott előadásokra is, ezen a téren különösen a SOTE Biofizikai Intézete volt nagyon aktív. Ezek a rendezvények azért fontosak, mert bár a tagság a tudomány nagyon eltérő területein dolgozik, egymás módszereinek, műszeres adottságainak és tapasztalatainak segítségével hasznos együttműködések alakíthatók ki.

1995. szeptember 3 és 8 között volt az ESP 6. kongresszusa Cambridge-ben. E konferencián 10 magyar résztvevő volt, 3 fő részvételét tudtuk támogatni a részvételi díjuk befizetésével. A konferencián tisztmegújításra is sor került. Annak ellenére, hogy két magyar jelölt is szerepelt a leendő ESP vezetőség szavazólistáján (Csik Gabriella és Vidóczy Tamás), egyikük sem kapta meg a megválasztáshoz szükséges számú szavazatokat. Feltehetően ez szervezési hibának is köszönhető, hiszen az azonos nemzetiségű 2 jelölt kompetícióban volt egymással. Sajnos, az ESP vezetése nem egyeztetett velünk előre a nevezettek jelölését, amit a nemzeti képviselők értekezletén szóvá is tettünk. Szintén szóvátettük az ESP rendezetlen tagnyilvántartását, ami miatt egy előző, az ESP tagságát összegző kiadványból adminisztrációs hiba miatt csaknem minden magyar tagtársunkat kifelejtették. Most sikerült, remélhetőleg megnyugtatóan, rendezni ezt a problémát.

A konferencián 2 tagtársunk tartott előadást, a többiek poszterrel vettek részt. Döntöttek a következő, 1997-es konferencia színhelyéről is, ami Stresa, Olaszország lesz.

1996-ban a SOTE Biofizikai Intézete volt a szervezője az „UV-sugárzás biológiai dozimetriája” II. Nemzetközi Workshop-nak. Ebben az évben volt a Nemzetközi Fotobiológiai Társaság 12. Konferenciája Bécsben, jelentős magyar részvétellel: 8 magyar tagtársunk tartott előadást, ebből 4 meghívott előadóként. A poszterszekcióban 8 magyar poszter szerepelt. *(Beszámolót lásd ezen Értesítő 9. fejezetében. – a szerk.)*

BÖDDI BÉLA
titkár

A Fotobiológiai Szekció tagnévsora:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál:)

Elnök: Rontó Györgyi dr. *Titkár:* Böddi Béla dr. *Titkárhelyettes:* Csík Gabriella dr.

<i>Tagok:</i>	Kálmán László (Szeged)	Remenyik Éva dr.
Ablonczy Zsolt	Kelemen Lóránd	Róka András dr.
Banczerowski Januszné dr.	Keszthelyi Lajos dr.	Salánki János dr.
Bálint Erzsébet dr.	Kövecs László dr.	Sass László
Bárdosné Nagy Irén dr.	Kőszegi Tamás dr.	Sárvári Éva dr.
Bencsura Ákos dr.	Kúti Zsolt	Simon István dr.
Bérces Attila	Laczkó Gábor dr.	Somogyi Béla dr.
Cseh Zoltán dr.	Laczkóné Turzó Kinga	Százaz Sándor dr.
Dér András	Lakatos Tibor dr.	Szigeti Zoltán dr.
Fekete Andrea	Lakatos Zsuzsanna dr.	Szöllősi János dr.
Fidy Judit dr.	Lakos Zsuzsa dr.	Szűts Viktória
Garab Győző dr.	Liker Erika	Tandori Júlia
Gáspár Sándor	Maróti Péter dr.	Tokaji Zsolt
Gergely (Turzó) Csilla	Matkó János dr.	Turchányi György dr.
Greguss Pál dr.	Mátyus László dr.	Tüdős Éva
Groma Géza dr.	Meszéna Géza dr.	Vass Imre dr.
Gróf Pál dr.	Molnár Tamás	Várkonyi Zoltán dr.
Hideg Éva dr.	Móger Galina dr.	Váró György dr.
Hild Gábor dr.	Nagy László dr.	Vereb György dr.
Horkay Irén dr.	Nyitrai Péter dr.	Veres Imre dr.
Horváth Gyözőné dr.	Ormos Pál dr.	Vidóczy Tamás
Istokovics Anita	Osváth Szabolcs	Voszka István dr.
Jávorfai Tamás Ferenc	Panyi György dr.	Vozáry Eszter dr.
Jobst Kázmér dr.	Papp Elemér dr.	Wikonkál Norbert dr.
Kaposi András	Pótó László	
	Pusztai János dr.	<i>Összesen: 77 fő</i>

A RADIOÖKOLÓGIAI SEKCIÓ MEGALAKULÁSA, MUNKÁJA

Az 1992. október 6-án alakult Radioökológiai szekció a radioaktív izotópok környezeti, ökológiai megjelenése, terjedése, hatása és alkalmazása területén tevékenykedő szakemberek fóruma. Mint erősen interdiszciplináris terület, tagjai között található geográfiai, agrár, élelmiszeripari, növényélettani, nukleáris mérés-technikai, sugárvédelmi, sugár-egészségügyi matematikai és számítástechnikai érdeklődésű szakemberek. A vezetőség összetétele is tükrözi ezt a sokféle szakterületet. A szekciónak jelenleg közel 40 tagja van, ez a létszám a megalakulást követő időszakhoz képest ha csökkenő ütemben is, de folyamatosan növekszik.

A szekció féléves rendszerességgel, változó terjedelemben kiadványt jelentet meg.

A tagság ebből értesülhet az érdeklődésére számot tartó eseményekről. A kiadvány ismerteti az aktuális kutatási és konferencia-részvételi pályázati lehetőségeket, a radio-ökológiai témájú konferenciák színhelyeit és időpontját, valamint közli a radioökológiai témájú cikkek megjelentetésére alkalmas folyóiratok jegyzékét. A kiadvány megjelentetésének anyagi fedezetét a szekció saját erőből teremti elő.

A szekció szorosan kötődik a Nemzetközi Radioökológiai Egyesülethez (UIR), és a szekció képviseli hazánkat az egyesületben. Az UIR hasznos információkkal látja el szekciónkat, sőt, több tagtársunk párhuzamosan tagja a nemzetközi szervezetnek is. 1993. július 26.–augusztus 7. között a Nemzetközi Radioökológiai Egyesület, a szekció és az Országos „F. J.-C.” Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet helyi szervezése mellett került megrendezésre az UIR 2. Nyári Iskolája „Radioökológia és környezeti monitorozás normál és baleseti helyzetben” címmel. Európa sok országából érkeztek a hallgatók; hazánkból négyen vettek részt, míg az összesen 13 előadó közül 5-en voltak hazaiak, a többi Nyugat-Európából. A két hétig tartó tanfolyam során a hallgatók, az előadók és a szervezők között igen jó kapcsolat alakult ki, a kulturális programok szervezése is igen rugalmasan történt és a hallgatók, valamint az előadók benyomása igen pozitív volt. A hallgatók az iskola végeztével látogatási bizonyítványt kaptak. Két kötetben nyomtatásban is megjelentek az elhangzott előadások és a laboratóriumi gyakorlatok jegyzetei. Az egyesület negyedévenkénti angol nyelvű tájékoztatójában a résztvevők nagyon pozitívan méltatták a rendezést.

A szekció hazai tevékenysége a félévente megrendezésre kerülő, intézeti látogatásokkal egybekötött műhelyülések köré csoportosul. Ezekben a házigazdák beszámolnak radioökológiai irányú tevékenységükről, majd a helyszínen a laboratóriumokban is bemutatják a kutatási tevékenységhez rendelkezésre álló infrastruktúrát. Az eddig szervezett ülések, látogatások a következők voltak:

1. MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet, 1993. március 24. A résztvevők (kb. 20 fő) ismertetést kaptak az intézetben folyó és a radioökológiához kapcsolódó talajtani kutatásokról, melyek főként a nehézfémek és tápelemek talajban megfigyelhető mobilitásának és növényi felvételének megismerésére irányulnak.

2. Szarvasi Öntözési Kutató Intézet, 1993. november 10. Az intézetben főként nukleáris fegyverkísérletekből származó izotópok viselkedését és növényekben megfigyelhető akkumulációját vizsgálták. Ebből a célból egy ún. sugárkertet is létrehoztak, ahol szabadföldi izotópos kísérletek elvégzésére nyílt mód. A korábban titkosnak minősített radioökológiai kutatási tevékenységről hallhatott a kb. 15 fő résztvevő.

3. Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1994. április 20. A kb. 15 fő érdeklődő szekció-tag az egyetemen folyó ökológiai irányú munkáról kapott tájékoztatást. Előadások hangzottak el az ökológiai szempontú mezőgazdaság esélyeiről Magyarországon, az ezt megalapozó szakemberképzésről.

4. Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1994. október 26. A Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Környezettudományi Szakbizottsága Szárazföldi Ökológiai Munkabizottságával közös munkaértekezletet tartottunk. Őt előadás keretében ismerkedhettünk meg a KLTE-n és az MTA-ATOMKI-ban folyó kutatásokkal, majd az érdeklődők megtekinthették a ciklotront.

Az 1995-ös évben a vezetőség rendkívüli leterheltsége miatt nem sikerült munkaértekezletet megszervezni. Az év nyarán a szekció két tagja egy NATO szervezésű radio-ökológiai szemináriumon vett részt Oroszországban. Felmerült egy hasonló rendezvény lebonyolításának lehetősége 1997-ben Magyarországon.

5. Egy nagyobb szekció szervezésű összejövetelre – munkaértekezletre 1996. június 13-án az OSSKI-ban került sor. Ezen az alábbi beszámolók hangzottak el:

Pellet S.: Az OSSKI Sugáregészségügyi Főosztályán folyó tevékenység.

Ballay L.: A munkahelyi sugárvédelem helyzete Magyarországon.

Juhász L.: Radioaktív hulladékékelhelyezés és rekultiváció helyzete Magyarországon.

Gazsó L.: Mikrobiális korrózió radioaktív hulladéktárolókban – NATO műhelyülés tapasztalatai.

Guczi J.: Az ERMAH és HAKSER mérőhálózatok tevékenységének ismertetése.

Kerekes A.: A RODOS hazai alkalmazásának jelenlegi helyzete.

Nikl. I.: Radon koncentráció magyarországi lakóházakban és az ebből eredő lakossági sugárterhelés.

Szerbin P.: Radon koncentráció gyógyfürdők és barlangok légterében.

Szabó Gy.: Radionuklidok kémiai formáinak vizsgálata talajokban.

Koblingerné Bokor E.,: Radionuklidok talaj-növény transzportfolyamatainak vizsgálata.

Kurtács E.: Radioaktivitás vizsgálatok a vízi ökoszisztémákban.

SZERBIN PÁVEL

a Szekció titkára

A Radioökológiai Szekció tagnévsora:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál:)

Elnök: Kanyár Béla dr.

Titkár: Szerbin Pável dr.

<i>Tagok:</i>	Hakl József	Osztóics Andrásné dr.
Ajtony Zsolt dr.	Kadeczkiné Havas Sonja dr.	Somlai János dr.
Antonio Capote Cuellar	Kerekes Andor dr.	Szabó Gyula
Bujtás Györgyné dr.	Koblingerné Bokori Edit	Szabó S. András dr.
Czégeni Árpád Attila	Köteles György dr.	Szendrei Lászlóné
Csejteiné Béres Csilla dr.	Kőrösi Ferenc dr.	Sztanyik B. László dr.
Déri Zsolt	Kurtács Endre	Turai István dr.
Dombovári János dr.	Mahunka Imre dr.	Ugron Ágota
Fenyvesi András dr.	Mohl Miklós dr.	
Fülöp Nándor	Molnár Tamás	
	Németh Tamás dr.	<i>Összesen 30 fő</i>

BIOMECHANIKAI SZEKCIÓ ALAKULT

Javaslatomra a MBFT Elnöksége 1994 tavaszán fogadta el a Biomechanika Szekció megalakítását.

Előmények: közel két évtizede annak, hogy a MÉT Vándorgyűlésein, a Sportorvosi Kongresszusokon és a biofizikai tudományos rendezvényeken kutatók jelentkeztek biomechanikai jellegű előadásokkal. Ezek egyrésze alapkutatási jellegű volt, mint például az izom vagy a ergspirometriai vizsgálatok egyes aspektusai. Ezekben az években vezették be a Testnevelési Főiskolán és néhány Tanárképző Főiskolán a biomechanika tantárgy oktatását. Az 1989-ben megalakult Magyar Testnevelési és Sporttudományos Tanács (MTSTT) az OTSH Elnökségének (Országos Testnevelési és Sport Hivatal) tanácsadó testületként működik. Ennek egyik szakbizottsága, a biomechanikai, tíz taggal, *dr. Török Attila* vezetésével kezdte meg működését. Tagjai között olyan neves kutatók voltak, akik a négy egyetemi város különböző intézeteiben dolgoztak: *dr. Tihanyi József*, ma a Testnevelési Egyetem rektora, *dr. Szőőr Árpád* élettanász egyetemi docens, *dr. Rigler Endre*, *dr. Petrekanits Máté*, *dr. Lőrinczi Dénes*, *dr. Asztalos Tibor*.

A MBFT Biomechanikai Szekciójának megalakulásakor ideiglenesen *Török Attila* volt az elnöke és *dr. Barabás Anikó*, a MTE (Magyar Testnevelési Egyetem) docense a titkára, a vezetőség tagja: *dr. Tihanyi József* és *dr. Mészáros Tamás*, a SZOTE Ortopédiai Klinikájának igazgató professzora.

Célul tűztük ki az ország különböző felsőfokú intézeteiben oktatott humán jellegű biomechanika tantárgy korszerűsítését, egységesítését és kutatási megerősítését, elsősorban a tárgyat oktató tanárok személyének kiválasztásával, kutató munkájának segítségével. Biomechanikát oktatnak a Testnevelési Egyetemen és a Janus Pannónius Tudományegyetemen, valamint a Tanárképző Főiskolák testnevelő-tanári szakain, továbbá az orvosegyetemek közül a *Haynal Imre*, a SZOTE és a POTE gyógytornász szakain.

A szekció 1995-ben kétszer ülésezett. Aktív tagjai közül jelenleg tizenketten tagjai a MBFT-nak. 1994 nyarán két nemzetközi rendezvényen tartottak előadást: XII. Int. Symp. on Biomechanics in Sport, Bp.–Siófok, valamint a 2nd. World Congress of Biomechanics, Amszterdam. Az oktatás mellett az élsport tudományos segítségét tartjuk fontos feladatunknak. Többen részt vettek az Atlantai Olimpiára készülő sportolók felkészítésében, távolabbi feladatokat vállaltak azok a szekció tagok, akik a „Sydney 2000” programba kapcsolódtak be.

TÖRÖK ATTILA

A Biomechanikai Szekció tagjai:

Elnök: Tihanyi József dr.

Titkár: Török Attila dr.

Tagok: Belágyi József dr., Bíró Gábor dr., Lőrinczi Dénes dr. *Összesen: 5 fő*

(A Társaság tagnyilvántartása és a kérdőívekre küldött válaszok alapján. Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál.)

AZ IONCSATORNA SZEKCIÓ MEGALAKULÁSA

A Magyar Biofizikai Társaság XVII. Vándorgyűlése alatt 1995 júliusának első napjaiban, megtartotta alakuló és vezetőség választó ülését az Ioncsatorna Szekció. A tagok a szekció elnökévé *Gáspár Rezsőt*, titkárává *Krasznai Zoltánt* választották, mindketten a DOTE Biofizikai Intézetének munkatársai. A megalakult Ioncsatorna Szekció célja, hogy közös fórumot biztosítson a különböző tudományterületeken dolgozó hazai ioncsatorna kutatók számára és segítse munkájukat az egymás közötti információ csere felgyorsításával. Szeretnénk továbbá kihasználni az Ioncsatorna Szekció tagjainak már meglévő nemzetközi kapcsolatait és azok révén más országok hasonló tudományos csoportjaival kontaktust találni.

A Szekció meghívására 1996 januárjában *dr. Marijke Veldkamp* (Department of Physiology, University of Amsterdam, Academic Medical Centre, The Netherlands) tartott előadást a szív késleltetett egyenirányító csatornáiról a DOTE Élettani Intézetében. A Szekció 1996 évi tudományos ülését a XXVI. Membrán Transzport Konferencia (1996. május 21–24.) szatellit patch-clamp kerekasztal előadásai keretében rendezte meg. Az előadások lefedték a patch-clamp technika módszertani problémáit, valamint az ingerelhető és nem ingerelhető sejteken elektrofiziológiai módszerekkel elért új tudományos eredményeket. Ugyancsak a Szekció meghívására *dr. Misa Dzoljic* és *dr. Bert van Duijn* (Experimental Anesthesiology, Academic Medical Centre, University of Amsterdam) 1996 tavaszán és nyarán több ízben látogatást tett Magyarországon (SZOTE Élettani Intézete, DOTE Biofizikai Intézete) és tartott előadásokat az általános altatószerek ideg-, izomsejtek és limfociták ioncsatornáira és transzmembrán fehérjeire gyakorolt hatásáról.

GÁSPÁR REZSŐ

az Ioncsatorna Szekció elnöke

KRASZNAI ZOLTÁN

az Ioncsatorna Szekció titkára

Az Ioncsatorna Szekció tagjainak névsora:

(Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál!)

Elnök: Gáspár Rezső dr.

Titkár: Krasznai Zoltán dr.

Tagok:

Illés Péter dr.	Somogyi Béla dr.
Kiss Tibor dr. (Tihany)	Szabó Gábor dr.
Lakatos Tibor dr.	Varga Zoltán
Lakos Zsuzsa dr.	Vámosi György
Lustyik György dr.	Várnai Péter
Nagy Péter	Vereb György dr.
Panyi György dr.	
Rohács Tibor dr.	<i>Összesen: 22 fő</i>

SEJTANALITIKAI SZEKCIÓ ALAKULT

Az MBFT keretein belül 1995-ben megalakult a Sejtanalitikai Szekció, amelynek főbb célkitűzései a következők:

A szekció olyan MBFT tagok tevékenységét fogja össze, akik az élő sejtek elemzését olyan fejlett biofizikai módszerekkel végzik, mint pl. áramlási citometria, képkalkotó citometria, beleértve az ionkoncentrációk mérésére alkalmas mikroszkópiát, a konfokális mikroszkópiát, valamint az atom-erő mikroszkópiát.

A szekció tagjai fel szeretnék venni a kapcsolatot hasonló hazai, európai és nemzetközi szervezetekkel, illetve más MBFT szekciókkal is szorosan együtt kívánnak működni. A hazai csoportok közül a Labordiagnosztikai Társaság keretén belül alakult Klinikai Áramlási Citometria Szekciót, nemzetközi társaságok közül az „International Society for Analytical Cytology-t (ISAC) említenénk. Az ISAC különös figyelmet fordít a kelet-európai országok iránt, és az ISAC által felkínált segítséget igénybe szeretnénk venni ezen interdiszciplináris tudományterület hazai felvirágoztatásában. Ennek első jele az, hogy az ISAC hivatalos folyóiratát a CYTOMETRY-t, hazánk nyolc intézetébe küldik el ingyenesen 1994 év eleje óta. Az ISAC XVII. Kongresszusán (1996. április 13–18., Rimini, Olaszország) hivatalosan is felvettük a kapcsolatot az ISAC társasággal. Ehhez a felhatalmazó levelet az MBFT vezetősége biztosította számunkra.

Évi egy-két alkalommal tudományos ülést kívánunk tartani, ahol lehetőséget biztosítunk a tudományterület hazai művelői számára, hogy munkájukról beszámoljanak és egyéni tapasztalataikat a köz számára felkínálják.

Az újonnan alakult szekció első tevékenységeiről az alábbiakban számolunk be:

Első alkalommal a szekció a MBFT XVII. Vándorgyűlésén jelent meg, ahol 6 előadással mutatkoztunk be:

A Sejtanalitikai Szekció előadásai (1995. július 5.):

Sarkadi Balázs (OHVII): Multidrog rezisztencia vizsgálata fluoreszcenciás módszerekkel.

Szöllősi János (DOTE): Sejtfelszíni fehérjék topológiája és a jelátvitel.

Szabó Gábor (DOTE): CD4 konformáció és topográfia pFRET analízise.

Garab Győző és Menczel László (SZBK): A lézersugár pásztázó konfokális mikroszkópia biológiai alkalmazásának lehetőségei.

Sneider János (JATE): Atomerő mikroszkópia alkalmazási lehetőségei.

Az előadások érdekes színfoltjai voltak a debreceni Vándorgyűlésnek, és élénk érdeklődésre tartottak számot. Az előadások után elhangzott kérdések száma is alátámasztotta a bemutatott témák aktualitását.

A szekció alakuló közgyűlését szintén az MBFT debreceni Vándorgyűlés folyamán tartottuk meg ideális körülmények között, ahol a tisztségviselőket is megválasztottuk. A jelenlévő 20–25 fő képviselte a szekció mintegy 70 fős tagságát. A szekció tagoknak egy része hamarabb belépett a szekcióba, mint a MBFT-be, ezek folyamatosan válnak az MBFT tagjaivá. A választási eredmény szerint: elnök: Szöllősi János és titkár: Mátyus László.

Az 1996-os év az MBFT keretein belül működő Sejtanalitikai Szekció diplomáciai sikerének éve. A szekció négy tagja résztvett az ISAC már említett kongresszusán Riminiben. A találkozó tudományos színvonala kiváló volt, az áramlási citometria, képkalkoló citometria, konfokális mikroszkópia legújabb technikai fejlesztéseivel, illetve a segítségükkel elért legújabb tudományos eredményekkel ismerkedhettünk meg. Külön örömmünkre szolgált, hogy fiatal kollégánk, *Molnár Béla*, a PhD. hallgatók kategóriájában a legjobb poszterek versenyében szerepelt, s ennek megfelelően egy színvonalas kiselőadás keretén belül mutatta be tudományos eredményeit.

A Sejtanalitikai Szekció hazai tevékenysége során 1996-ban az alábbi előadásokat szervezte Debrecenben:

1996. április 23-án a DOTE Biofizikai Intézetének könyvtárában előadást tartott *Mándy Ferenc* (National Laboratory of Analytical Cytology, Health Canada, Ottawa) „Recent Developments in HIV Immunophenotyping” címmel.

1996. április 29-én a DOTE Biofizikai Intézet könyvtárában előadást tartott *Burt Feuerstein* (UCSF, San Francisco, USA) „Probing the genome with fluorescence” címmel. Az előadások sikeresek voltak, élénk érdeklődést váltottak ki. Ugyanakkor el kell mondanunk, hogy a hallgatóság csaknem kizárólag a debreceni kutatók közül került ki.

SZÖLLŐSI JÁNOS

a Szekció elnöke

A Sejtanalitikai Szekció tagjai: (Részletes adatokat lásd a MBFT tagnévsoránál:)

Elnök: Szöllősi János dr.

Titkár: Mátyus László dr.

Tagok:

Bacsó Zsolt

Balázs Margit dr.

Bodnár Andrea

Cervenak László

Damjanovich Sándor dr.

Emri Miklós

Goda Katalin

Holló Zsolt dr.

Illés Péter dr.

Kovács László dr.

Lakatos Zsuzsanna dr.

Lakos Zsuzsa dr.

Lustyik György dr.

Matkó János dr.

Márián Teréz dr.

Milosevits János dr.

Molnár József dr.

Nagy Péter

Rohács Tibor dr.

Sneider János

Somogyi Béla dr.

Szabó Gábor dr.

Szarka Ágnes

Trón Lajos dr.

Varga Éva

Vámosi György

Vereb György dr.

Összesen: 29 fő

A MOLEKULÁRIS BIOFIZIKAI SZEKCIÓ LÉTREJÖTTE

A Szekció megalakításának gondolatát az MBFT 1994. évi közgyűlésén *Maróti Péter* vetette fel, és a javaslat tetszést váltott ki. A közgyűlést követő Elnökségi ülésen, mivel Maróti professzor akkor éppen nem tudott jelen lenni, én emlékeztettem a javaslatra az Elnökség tagjait. A gondolatot jónak találták a jelenlévők, és az Elnök Úr megbízott azzal a feladattal, hogy mérjem fel, valóban támogatná-e a tagság egy ilyen új szekció létrejöttét. A felmérést a tavasz folyamán elvégeztem olyan módon, hogy az egyetemek, valamint az SZBK biofizikai kutatásokat folytató munkacsoportjainak vezető munkatársait levélben, illetve e-mail-en megkértem, hogy jelezzék érdeklődésüket, illetve küldjék meg azon munkatársaik neveit, akik szívesen csatlakoznának. A felmérés sikerrel járt, minden intézetből gyors válaszokat kaptam, és mintegy 70 kutató jelezte név szerint is csatlakozási szándékát. Ennek alapján az MBFT Elnöksége 1995. májusi ülésén döntött a Molekuláris Biofizikai Szekció létrehozásáról.

Az alakuló ülés szervezése szintén az én feladatomból volt. Mivel sok érdeklődő kolléga szegedi volt, és többen voltak a budapestiek közül az SZBK Enzimológiai Intézetéből, jó ötletnek tűnt, hogy az alakuló ülést kössük össze az SZBK évi tudományos rendezvényével. Ily módon, *Garab Győző* javaslatára az ülést, az 1995. évi SZBK Napok kezdete előtti nap délutánjára, november 28-ára az SZBK-ba szerveztük meg, és a programot az SZBK Napok programfüzetében közzeltük. Ez is igen nagy támogatás volt, valamint az is, hogy az SZBK Napok előadásait a szervezők úgy állították össze, hogy a biofizikai témák a következő napon kerüljenek előadásra, és így könnyen meghallgathassák azokat a szekcióülés résztvevői. Nagyon hálás vagyok mind *Garab Győző*nek, mind *Zimányi Lászlónak*, és SZBK-s kollégáinknak, akik igen sok segítséget nyújtottak a szervezésben. Az ülés előadói a megkérdezett munkacsoportokat reprezentálták, azzal a céllal, hogy egy áttekinthető alakuljon ki a megalakuló szekció tagjai számára a résztvevők által képviselt területekről, amint az az alábbiakban bemutatott programból látható:

Simon István (SZBK Enzimológiai Intézet): *Fehérje szerkezetek elméleti vizsgálata*

Smeller László (SOTE Biofizikai Intézet): *A nyomás hatása a fehérjék másodlagos szerkezetére*

Fidy Judit (SOTE Biofizikai Intézet): *Lumineszcencia spektroszkópia módszerek fehérjék funkcionális és szerkezetvizsgálatában*

Závodszy Péter (SZBK Enzimológiai Intézet): *Beszámoló a csoportban folyó molekuláris biofizikai kutatásokról*

Horváth László (SZBK Biofizikai Intézet): *Molekulaszerkezet és molekuladinamika membránokban*

Belágyi József (POTE Klinikai Laboratórium): *Molekuláris biofizikai kutatások a POTE-n*

Kovács Kornél és Bagyinka Csaba (SZBK Biofizikai Intézet): *Hőstabil metalloenzimek a mikrobák gázanyagcseréjében*

Ormos Pál (SZBK Biofizikai Intézet): *Biológiai energiaátalakítás molekuláris mechanizmusa*

Sneider János (JATE Optikai és Kvantumelektronikai Tanszék): *Az atomi erő mikroszkópia a molekuláris biofizikai kutatások szolgálatában*

Nagy László (JATE Biofizikai Tanszék): *A bakteriális fotoszintézis fényhasznosításának molekuláris részletei*

Vass Imre (SZBK Növénybiológiai Intézet): *A második fotokémiai rendszer UV-indukált károsodásának mechanizmusa*

Garab Győző (SZBK Növénybiológiai Intézet): *Királisan rendezett makroaggregátumok rendhagyó spektrális és funkcionális sajátosságai*

12 színvonalas előadás hangzott el, a késői időpont ellenére igen szép hallgatói létszám mellett (kb. 50 fő), ami meg is töltötte a Klubszobát. Sajnos a POTE Biofizikai Intézete hiányzott a reprezentált intézetek sorából, mivel előadási szándékuk és beküldött anyaguk igen későn ért el hozzám. Így érdeklődésüket, részvételi szándékukat bejelentettem, de mivel az ülés így is este hét óráig tartott, felolvasni sajnos a beküldött szép anyagot nem tudtam. A tudományos ülés után került sor a Molekuláris Biofizikai Szekció elnökének és titkárának megválasztására.

Jegyzőkönyv a Magyar Biofizikai Társaság Molekuláris Biofizikai Szekciójának vezetőségválasztó üléséről

Az MBFT újonnan alakult Molekuláris Biofizikai Szekciója 1995. november 28-án tartotta első tudományos ülését az MTA Szegedi Biológiai Központjában. Az előadások után *Keszthelyi Lajos*, az MBFT elnöke vezetésével a jelenlevő tagok megválasztották a Szekció vezetőségét.

Nyílt szavazással a jelölőlistára elnöknek *Fidy Judit*, titkárnak *Maróti Péter* került fel. Az ezt követő titkos szavazás eredménye az alábbi:

elnök: *Fidy Judit*, 19 érvényes szavazatból 18-cal,

titkár: *Maróti Péter*, 18 érvényes szavazatból 13-mal.

Szeged, 1995. november 28.

Keszthelyi Lajos
levezető elnök

Smeller László

szavazatszámlláló biztosok

Száraz Sándor

A legtöbb budapesti résztvevőt az SZBK vendégszobáiban helyezték el, így igen kézenfekvően adódott, hogy a hasznosan töltött, de azért fárasztó, hosszú napot egy kis séta után egy igen kellemesre sikerült közös vacsorával zártuk, amin szegedi házigazdáink is részt vettek. A tartalmas ülést néhányan a vendégek közül folytatni is tudtuk, a másnap megkezdődött SZBK Napok előadásain való részvétellel.

Igen nagy örömmre szolgált, hogy visszhangra talált a Molekuláris Biofizikai Szekció megalakításának gondolata sok kollégában, s nagyon remélem, hogy ennek a közös érdeklődés alapján önként összeverődött csapatnak még sok más alkalma is adódik majd a jövőben az egymás eredményein való elgondolkodásra, véleménycserére, diszkusszióra. A magam részéről ezen szeretnék munkálkodni.

FIDY JUDIT
a Szekció elnöke

A Molekuláris Biofizikai Szekció tagnévsora: (Részletes lásd a MBFT tagnévsoránál:)

Elnök: Fidy Judit dr.

Titkár: Maróti Péter dr.

Tagok:

Ablonczy Zsolt	Jávorfai Tamás Ferenc	Sass László
Balog Erika	Kaposi András	Simon István dr.
Bálint Erzsébet dr.	Kálmán László	Smeller László
Bárdosné Nagy Irén dr.	Kelemen Lóránd	Somogyi Béla dr.
Bérczi Alajos dr.	Keszthelyi Lajos dr.	Szabó Gábor dr.
Bodnár Andrea	Kovács Kornél dr.	Szarka Ágnes
Csík Gabriella dr.	Kulcsár Ágnes	Száz Sándor dr.
Dér András	Laczkó Gábor dr.	Szőgyi Mária dr.
Fiser András	Lakos Zsuzsa dr.	Tandori Júlia
Garab Győző dr.	Lőrinczi Dénes dr.	Tápai Csaba
Gergely (Turzó) Csilla	Lustyik György dr.	Tokaji Zsolt
Gharavi Rad dr.	Márián Teréz dr.	Tölgyesi Ferenc
Goda Katalin	Nagy László dr.	Ullrich Beáta
Groma Géza dr.	Nagy Péter	Vass Imre dr.
Györgyi Sándor dr.	Nyitrai Miklós	Várkonyi Zoltán dr.
Hideg Éva dr.	Ormos Pál dr.	Váró György dr.
Hild Gábor dr.	Osváth Szabolcs	Voszka István dr.
Horváth László dr.	Páli Tibor dr.	Závodszy Péter dr.
Illés Péter dr.	Rákhelyi Gábor	Zimányi László dr.
	Rohács Tibor dr.	
	Salánki János dr.	

Összesen: 61 fő